

Motion till riksdagen 2020/21:2445

av **Marlene Burwick m.fl. (S)**

En ny mineralstrategi i tiden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att uppdatera mineralstrategin och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att elektrifieringen av samhället och transportsektorn är helt avgörande för klimatomställningen är de flesta överens om idag. Det vi inte är lika överens om, eller något man pratar tyst om, är tillgången till sällsynta jordartsmetaller. Dessa metaller är centrala komponenter i framtidens batterier, laddstolpar och elbilar.

Idag kan vi se att runt om i världen är utvinning av sällsynta jordartsmetaller förknippat med krig och konflikter, fördrivning av lokalbefolkning och svåra arbetsförhållanden. Brytningen kan också få stora miljömässiga konsekvenser.

Vi måste framöver skapa system där vi återvinner dessa metaller i så hög utsträckning som möjligt och säkerställa en mer effektiv användning. Men när allt det är sagt återstår att om vi ska klara omställningen kommer det att krävas mer brytning och nya gruvor. Och om vi inte vill vara beroende av kobolt från Kongo eller jordartsmetaller eller grafit från Kina måste vi orka hantera svåra nationella frågor.

EU-strategin för kritiska råvaror visar att EU har brist på de flesta metaller och är importberoende av flera. EU-kommissionen anser därför att mer råvaror måste utvinnas inom unionen. Just här kan Sverige ta täten eftersom vi är ett av få länder med stor

geologisk potential att utvinna råvaror som är nödvändiga i produktionen av den teknik som krävs för att ställa om. För gruvor måste ligga där malmen finns. Det kan ingen regionalpolitik i världen ändra på.

Att öppna gruvor är inte konfliktfritt. Men en majoritet av svenskarna är av uppfattningen att gruvor måste ges förutsättningar att säkra tillgången till viktiga metaller. De som bor på landsbygden, och som berörs mest av gruvbrytningens inverkan på naturen, är mer positiva än boende i större städer. Det framgår av en SOM-undersökning, där svenskarnas inställning till gruvor har undersökts. Och med en effektivare tillståndsprocess inom gruvnäringen i kombination med vår starka miljölagstiftning kan vi både skapa nya jobb och bidra till att världen kan nå målen i Parisavtalet.

Sverige har en mineralstrategi som togs fram 2012. Med de utmaningar vi står inför som samhälle är det nu dags för en uppdatering av densamma.

Marlene Burwick (S)

Hanna Westerén (S)

Malin Larsson (S)

Isak From (S)

Markus Selin (S)